

Тригуб А.Ю.,
кандидат юридичних наук, студент I курсу магістратури
Педагогічного факультету
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО»

Анотація. В тезах доповіді висвітлено роль практико орієнтованої моделі навчання за спеціальністю «Право» та зазначено про позитивний ефект від демонстрації практичного застосування в судовій практиці знань, які пропонуються студенту, для підвищення мотивації до їхнього засвоєння.

Abstract. This material is devoted to highlighting the role of a practice-oriented model of learning in the specialty "Law". It provides information about positive effect from demonstrating the application of the knowledge offered to the student in judicial practice, in order to increase their motivation to study the law.

На сьогодні в освітньому процесі вищої школи незалежно від спеціальності підготовки не втрачають своєї актуальності питання впровадження системи «наука – теорія – практика», практико орієнтованої моделі становлення і розвитку майбутнього фахівця, якості професійної підготовки, а також неперервного професійного розвитку і самовдосконалення підготовленого спеціаліста.

В галузі педагогічних наук про це можуть свідчити прикладні дослідження, які проводяться авторами по зазначених вище напрямках. До прикладу, в ході тематичного засідання «Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка» VI Морозівських читань (2020 рік) науковцями були висвітлені теми «Проблеми практичної підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін» (Філіпчук Н.О., к.пед.н., Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України), «Тенденції безперервної професійної освіти в теорії і практиці музичної педагогіки» (Лісовий В.А., к.пед.н., Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України), «Особливості практичної підготовки майбутніх військових моряків України в умовах пандемії» (Злобіна О.В., Інститут Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія»), «Підготовленість майбутніх бакалаврів природничих наук до компетентнісної діяльності: деякі практико-орієнтовані аспекти» (Грамастик Н.В., к.пед.н., Ізмайльський державний гуманітарний університет) тощо [1].

Вказані проблеми підготовки фахівців у вищій школі знайшли своє відображення також в Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022 - 2032 роки, яка була затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. Зокрема, у названому документі зазначено, що внаслідок перевантаження програм закладів вищої освіти навчальними дисциплінами, які не забезпечують повною мірою формування передбачених стандартами результатів навчання і компетентностей, надмірного обсягу теоретичної підготовки та недостатнього практичного навчання у здобувачів освіти спостерігається зниження мотивації до повного її зникнення до навчання та майбутньої роботи за фахом. Відсутність новітніх, цікавих методів організації освітнього процесу стає причиною емоційної втоми здобувачів [2].

Зазначені вище недоліки визнаються і в галузі юридичної освіти. Так, у проєкті Концепції розвитку юридичної освіти, який оприлюднений на веб-сайті Міністерства освіти і науки України та широко обговорювався у професійному середовищі, пропонувалося визнати недостатній рівень теоретичних знань та практичних навичок у значній частині випускників правничих шкіл України, а серед причин такого явища пропонувалося визнати (серед іншого) відсутність або недостатність практичної складової у більшості освітніх програм підготовки правників та складнощами системного залучення правників-практиків до викладання права [3].

Наведені зауваження, на думку автора, видаються цілком слушними.

До причин виникнення таких явищ у сфері вищої юридичної освіти можна віднести відсутність у студентів відчуття зв'язку між теорією та практикою. Значною мірою таке відчуття ґрунтується на думці, яка тривалий час побутує суспільстві та зводиться до того, що зазначені категорії істотно відірвані одна від одної.

Така певна внутрішня дезорієнтованість студента-правника може посилюватися скептичними оцінками рівня законності у практичному застосуванні права. Іншими словами, часто студенти вважають, що їм не доцільно глибоко вивчати основи теорії права та галузевих дисциплін, оскільки в практичній роботі такі знання не потрібні.

У цьому контексті також доречно згадати загальновідомий факт, що у бібліотеках слідчих ізоляторів чи не найбільшою популярністю користуються Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси України. Особи, які перебувають під вартою в ході досудового розслідування, досить швидко та глибоко вивчають ці законодавчі акти.

Згадані явища, на переконання автора, мають однакове пояснення, яке полягає у рівні внутрішньої мотивації до засвоєння нових знань. Зокрема, студент того чи іншого юридичного факультету часто помилково вважає, що теоретичні знання права йому не знадобляться в практичній роботі. Натомість, особа, яка опинилася під слідством має чітке усвідомлення у необхідності знання закону для захисту своїх прав.

У зв'язку із цим, без сумніву доцільно розширювати практико орієнтованої моделі навчання за спеціальністю «Право».

Практичний досвід автора засвідчує ефективність таких моделей.

Так, в ході проведення у жовтні 2021 року дискусії-лекції для аспірантів щодо забезпечення розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із порушенням цивільних прав та інтересів особи на базі Національного університету біоресурсів та природокористування України автор спробував продемонструвати приклади глибокого аналізу основ теорії права у рішеннях Верховного Суду [4].

З цією метою студентам були продемонстровані приклади побудови висновків колегій суддів у конкретних спорах на аналізі змісту теоретичних понять, суті тих чи інших правовідносин, особливостей певних класичних інститутів права. В такий спосіб слухачі лекції змогли переконатися, що від знання та вміння застосування певних основоположних теоретичних знань залежить вирішення значної кількості реальних спорів у судочинстві.

Отже, застосування такої практико орієнтованої моделі навчання за спеціальністю «Право» як демонстрація практичного застосування в судовій практиці знань, які пропонуються студенту, істотно підвищує мотивацію до їхнього засвоєння. Такий ефект досягається завдяки усвідомленню студентом практичної цінності цих знань.

ЛІТЕРАТУРА

1. VI Морозівські читання : Тематичне засідання: "Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка" = "Lifelong learning: pedagogy, andragogy, herogogy", 19-20 листопада 2020 р. : Програма. - Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – 27 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/38069> (дата звернення 30.10.2022).
2. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022 - 2032 роки, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. N 286-р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR220286?an=8&hide=true> (дата звернення 30.10.2022).
3. Концепція розвитку юридичної освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/koncepciya-vdoskonalennya-pravnichoyi-yuridichnoyi-osviti-dlya-fahovoyi-pidgotovki-pravnika> (дата звернення 30.10.2022).
4. Гостьова лекція для аспірантів, за участі адвоката Тригуба Андрія URL: <https://nubip.edu.ua/node/104521> (дата звернення 30.10.2022).

Флюнт В.В.,

студентка II курсу Факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

*Науковий керівник - Вишківська В.Б.,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. У дослідженні розкривається реформа Нової української школи, де дбає про самих вчителів, а саме – про розширений спектр дії: вибір предметів; різноманітні форми навчання та роботи з дітьми, надає більше свободи дій. Керівників шкіл (як і вчителів) уже приймають на роботу за строковим контрактом. Директор школи обирається за конкурсом. Одна людина зможе бути на цій посаді не більше двох термінів по 6 років (якщо особа призначається на цю посаду вперше, перший термін складатиме 2 роки). Після цього така людина зможе обіймати інші посади в цій школі, або ж брати участь у конкурсі директорів у іншій школі.

Abstract. The study reveals the reform of the New Ukrainian School, which takes care of the teachers themselves, namely, the expanded spectrum of action: the choice of subjects; various forms of education and work with children, provides more freedom of action. Heads of schools (as well as teachers) are already hired under a fixed-term contract. The director of the school is elected by competition. One person can hold this position for no more than two terms of 6 years each (if a person is appointed to this position for the first time, the first term will be 2 years). After that, such a person will be able to hold other positions in this school, or participate in the competition of directors in another school.

Освіта впливає на все, що ми бачимо, робимо і у що віримо в нашому світі: від основ читання й письма до підприємництва й економіки. Освіта забезпечує стабільність у житті, і це те, що ніхто ніколи не зможе забрати у вас. Маючи гарну освіту, ви збільшите свої шанси на успішну кар'єру та відкриваєте для себе нові можливості.